

วิธีการแก้ปัญหาด้วยระบบสี่กษัตริย์

รศ. ดร.ธีรวิมล ประทุมพรรัตน์

กษัตริย์ที่ 1

การแก้ปัญหาเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม ตามแนวของกษัตริย์ที่ 1 นี้ ผู้นำกลุ่มหรือผู้นำทีม จำเป็นต้องนำให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนช่วยกันออกความเห็นว่าการ แก้ปัญหาที่กำหนดให้ เช่น ปัญหา "บุคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมาทำงานสายกันมาก เนื่องจากบ้านอยู่ไกล และรถคันแรกที่โดยสารมาถึงที่ทำงานสาย" นั้น มีวิธีใดบ้างที่จะแก้ได้ซึ่งแต่ละคนช่วยกันนึกให้ได้ 6 วิธี โดยไม่คำนึงถึงว่าวิธีที่นึกได้นั้นจะเป็นวิธีที่ดีหรือไม่ดี เมื่อสมาชิกคนหนึ่งนึกวิธีหนึ่งได้และเสนอ เลขานุการกลุ่มหรือเลขานุการทีมจะบันทึกไว้ โดยผู้นำกลุ่มหรือผู้นำทีมไม่อนุญาตให้สมาชิกวิเคราะห้ทันทีว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม แต่ให้สมาชิกทุกคนช่วยกัน หาวิธีและเสนอต่อไปให้ครบ 6 วิธี (อาจใช้ 3 วิธีได้ถ้าเห็นจำเป็น) เลขานุการกลุ่มหรือเลขานุการทีมจะเป็นผู้บันทึกวิธีที่สอง วิธีที่สาม สี่ ห้า และหก ตามที่สมาชิกช่วยกันเสนอโดยไม่มีกรณีวิเคราะห้ทันทีว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม แต่อย่างใดทั้งสิ้น ทั้งนี้ เพื่อมิให้เสียเวลาวิเคราะห้ในขณะที่ยังไม่ถึงเวลาวิเคราะห้และยังไม่ทราบเกณฑ์การวิเคราะห้

เมื่อสมาชิกนึกได้หมด 6 วิธีแล้ว ผู้นำกลุ่ม หรือ ผู้นำทีม จะถามให้ เลขานุการกลุ่มหรือเลขานุการทีม รายงานให้สมาชิกในกลุ่มฟัง เพื่อทราบและเพื่อเตรียมตัววิเคราะห้ด้วยเหตุและผล และด้วยเกณฑ์การวิเคราะห้ทางเลือกในการแก้ปัญหาต่อไป สมมุติสมาชิกเสนอวิธีการแก้ปัญหาเรื่อง บุคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมาทำงานสายกันมาก เนื่องจากบ้านอยู่ไกลและรถคันแรกที่โดยสารมาถึงที่ทำงานสาย ได้ 6 วิธีแล้วดังนี้

วิธีที่ 1 ให้บุคลากรที่มาสายชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรทุกวันที่มาสาย และเก็บรวบรวมหนังสือชี้แจง ไว้พิจารณาประกอบการเลื่อนเงินเดือนประจำปี กรณี "มาสายเนื่อง ๆ"

วิธีที่ 2 บุคลากรร่วมกันเหมารถรับ-ส่ง เฉพาะในเวลาราชการ และจ่ายเงินค่าโดยสารกันเป็นคูปองรายเดือน โดยทำสัญญากับเจ้าของรถให้รับ-ส่งถึงบ้านของแต่ละคนและถึงที่ทำงานคือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในวันราชการ

วิธีที่ 3 ให้บุคลากรซื้อรถจักรยานยนต์ทุกคน เพื่อขับออกไป-กลับ เอง

วิธีที่ 4 ให้บุคลากรซื้อรถยนต์ และขับไป-กลับเอง

วิธีที่ 5 ให้บุคลากรที่มาสายทำงานชดเชยในวันหยุด คือ เสาร์และอาทิตย์ โดยไม่รับเงินค่าตอบแทนเพิ่มแต่อย่างใดทั้งสิ้น

วิธีที่ 6 ให้บุคลากรที่มาสายเช่าที่พักอาศัยใกล้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อไป-กลับทันเวลา และกลับบ้านตอนเฉพาะวัน เสาร์และ อาทิตย์

ผู้นำทีมหรือผู้นำกลุ่ม ให้สมาชิกร่วมกันพิจารณาว่า วิธีใด ใน 6 วิธี ที่เสนอไว้นั้นเป็นวิธีที่เหมาะสมและเป็นไปได้ดีที่สุด และให้เรียงลำดับความสำคัญจาก สำคัญสูงสุดไปสู่ สำคัญรองลงมาตามลำดับ โดยสมาชิกจำเป็นต้อง ร่วมกันพิจารณาโดยยึด เกณฑ์การพิจารณาของ กษัตริย์ที่ 2

เกณฑ์ในการพิจารณาทางเลือกสำหรับการแก้ปัญหา

กษัตริย์ที่ 2

ผู้นำกลุ่ม หรือ ผู้นำทีม จำเป็นต้อง เสนอให้สมาชิกในกลุ่มหรือในทีม นำวิธีการแก้ปัญหาทั้ง 6 วิธีที่หาได้มาเทียบกับเกณฑ์ในการพิจารณาทางเลือกสำหรับแก้ปัญหา โดยพิจารณาวิธีแรกให้เสร็จทุกขั้นตอนก่อน แล้วพิจารณาวิธีต่อ ๆ ไป

เกณฑ์ในการพิจารณาทางเลือกสำหรับการแก้ปัญหา มีดังนี้

เกณฑ์ที่ 1 การแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้ เราทำได้

ตามเกณฑ์นี้ ผู้นำกลุ่มหรือผู้นำทีม ต้องให้สมาชิกในกลุ่มพิจารณาว่าวิธีนี้ (สมมุติว่าวิธีที่ 1 ที่สมาชิกเสนอ) เรา (คือสมาชิกในกลุ่มหรือผู้บริหารการศึกษาที่เกี่ยวข้องของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ทำเองได้ชนิด "เรลลิต" มิใช่ "ฟาลลิต" คือเสนอให้รัฐบาลทำ ทั้งนี้เพราะ มาเคียร์เวลลีแนะนำว่า "ฟาลลิตได้เพียงร้อยละห้าสิบเท่านั้นเรายังลิตเองได้อีกร้อยละห้าสิบ" การแก้ปัญหาที่เรลลิตเองได้นั้น มีความเป็นไปได้สูงและนำเข้าสู่การปฏิบัติได้จริงจึงมิใช่ "เพ้อฝัน" หรือ "ฝันเพื่อง" เว้นแต่แน่ใจ และมีข้อมูลชัดว่า ฟ้าจะต้องร่วมมือลิตแน่นอน

เกณฑ์ที่ 2 การแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้ ไม่ขัดกับนโยบายของเจ้าสังกัด

ตามเกณฑ์นี้ ผู้นำกลุ่มหรือ ผู้นำทีม ต้องให้สมาชิกในกลุ่ม หรือในทีมพิจารณาว่า นโยบายของเจ้าสังกัด ซึ่ง ตามตัวอย่างนี้หมายถึง นโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติด้วยกำหนดไว้ขัดแย้งกับวิธีที่เสนอหรือไม่ กรณีที่ไม่ขัดแย้ง ถือว่า มีความเป็นไปได้ที่จะใช้วิธีการนี้แก้ปัญหาที่กำลังอภิปรายกันอยู่ในกลุ่มหรือในทีม กรณีที่ขัดแย้ง ถือว่า มีความเป็นไปได้ไม่ได้การใช้วิธีแก้ปัญหาก็จะเป็นเหตุให้เกิดปัญหาอื่นตามมา และอาจร้ายแรงกว่าปัญหานี้อีกด้วย

เกณฑ์ที่ 3 การแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้ ไม่ขัดกับกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ

ตามเกณฑ์นี้ ผู้นำกลุ่มหรือ ผู้นำทีม ต้องให้สมาชิกในกลุ่ม หรือในทีมพิจารณาว่า วิธีที่สมาชิกเสนอวิธีนี้ ขัดกับกฎหมายบ้านเมือง หรือขัดกับระเบียบของกระทรวงเจ้าสังกัดหรือไม่ กรณีที่ขัดกับกฎหมายบ้านเมือง หรือ ขัดกับระเบียบของกระทรวงเจ้าสังกัดถือว่า มีความเป็นไปได้ไม่ได้ การแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้ จะเป็นเหตุให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา กรณีที่ไม่ขัดกับกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าว ถือว่ามีความเป็นไปได้สูง และเหมาะสมกับการนำมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

เกณฑ์ที่ 4 การแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้ ไม่เกินข้อจำกัดของทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่ หรือที่แน่นอนว่าจะได้รับมาใช้ทันเวลา

ตามเกณฑ์นี้ ผู้นำกลุ่ม หรือผู้นำทีม ต้องให้สมาชิกในกลุ่มหรือในทีมพิจารณาว่า ข้อจำกัดด้านทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และเวลาของเรา (ตามตัวอย่างคือ ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด) มีเพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ หรือไม่ถ้าต้องใช้วิธีนี้ เข้าไปแก้ปัญหา โดยพิจารณาจากท้องถื่นการมีอยู่ในปัจจุบัน และที่แน่นอนว่าจะต้องได้รับใน อนาคตที่ทันเวลาที่ใช้วิธีนี้แก้ปัญหา กรณีที่เกินข้อจำกัดด้านทรัพยากร ถือว่ามีความเป็นไปไม่ได้ การแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้ อาจเป็นเหตุให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมามากมาย กรณีที่ไม่เกินข้อจำกัด ถือว่ามีความเป็นไปได้สูง ใช้วิธีนี้แก้ปัญหาได้เหมาะสม

หลังจากที่ผู้นำกลุ่ม หรือผู้นำทีม ได้นำให้สมาชิกในกลุ่มหรือ ในทีมร่วมกัน พิจารณารูปแบบการแก้ปัญหาทั้ง 6 วิธี โดยเทียบกับเกณฑ์ทั้งสี่เกณฑ์ในการพิจารณาทางเลือกใน การแก้ปัญหาตามที่เสนอไว้ข้างต้นนั้นแล้ว ต้องให้สมาชิกในที่ประชุมช่วยกันเรียงลำดับความ สำคัญของวิธีการแก้ปัญหาว่า วิธีใดสำคัญที่สุด และวิธีใดสำคัญรองลงมาตามลำดับ

ผู้นำกลุ่ม หรือผู้นำทีม จำเป็นต้องแจ้งให้ สมาชิกในกลุ่ม หรือในทีม ทราบว่าวิธีที่ สมาชิกในกลุ่ม หรือในทีมเรียงลำดับความสำคัญ ไว้เป็นลำดับแรก คือวิธีที่เหมาะสมและ เป็นไปได้ที่สุดสำหรับการแก้ปัญหาที่เรากำลังเผชิญหน้าอยู่ในขณะนี้ และภารกิจของกลุ่มที่ต้อง ทำต่อไปคือ นำวิธีที่อยู่ในลำดับความสำคัญมากที่สุด ไปใช้ในการแก้ปัญหา (ตามตัวอย่างนี้ สมมุติว่าวิธีที่ 2 คือ บุคลากรร่วมกันเหมารถ รับ-ส่ง เฉพาะในเวลาราชการ และจ่ายเงินค่า โดยสารกันเป็นคูปองรายเดือน โดยทำสัญญากับเจ้าของรถให้รับ-ส่งให้ถึงบ้านของแต่ละคนและ ถึงที่ทำงานคือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นวิธีที่สมาชิกร่วมกันพิจารณาว่ามีความ สำคัญเป็นอันดับสูงสุด)

สำหรับการนำวิธีการนี้ไปใช้นั้น ผู้นำกลุ่ม หรือผู้นำทีม ต้องนำให้สมาชิกในกลุ่ม หรือในทีมทราบว่า วิธีที่ร่วมกันหาได้ว่าอยู่ในลำดับความสำคัญสูงสุดนี้ จำเป็นต้องนำไปใช้ในการ แก้ปัญหา ด้วยการนำไปสร้าง ไอ. พี. พี. โมเดลขึ้น ตามคำแนะนำของกษัตริย์ที่สาม

ไอ. พี. พี. โมเดล

กษัตริย์ที่ 3

ไอ คือ (Inputs) หรือ ตัวป้อน หรือ ต้นทุน ในการบริหาร พี คือ (Process) หรือ กระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การนำแผนเข้าสู่การปฏิบัติ และการประเมินผลการปฏิบัติตาม แผนที่วางไว้ และ พี (อีกตัวหนึ่ง) คือ (Products หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Outputs) ซึ่งหมายถึง ผลที่เกิดจากการลงทุนและดำเนินการบริหาร ผลที่เกิดจากการลงทุนและดำเนินการบริหาร จะต้องเป็นผลที่แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ตามตัวอย่างผลที่เกิดขึ้นจากการลงทุนและดำเนินการบริหาร คือ "บุคลากรมาทำงานทันเวลาที่ทางราชการกำหนด คือไม่สาย"

การนำกลุ่มหรือ นำทีม ให้ใช้วิธีการที่ร่วมกันหาได้เพื่อ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าตาม คำแนะนำของกษัตริย์ที่ 3 นี้ ผู้นำกลุ่มหรือนำทีม ต้องให้สมาชิก พิจารณารูปแบบหรือ โมเดล ไอ. พี. พี. ข้างล่างนี้ และช่วยกันพิจารณาช่อง ไอ. ช่อง พี. และช่อง พี. ว่าจะต้องเป็นอย่างไร

โมเดล

ไอ (Inputs)	พี (Process)	พี (Products)
คน (Man) ผู้อำนวยการ (ผอ.ปจ.) ผู้ช่วย ผอ.ปจ. (ฝ่ายบุคลากร) ผู้แทนบุคลากรที่มาสาย เงิน (Money) ค่าทำคู่มือรายเดือน จำนวน 200 บาท วัสดุอุปกรณ์ (Materials) สมุดเบอร์ 2 จำนวน 1 เล่ม สำหรับทำบัญชีรับ-จ่าย	การวางแผน (Plan) ติดต่อ ตกลง และ ทำสัญญากับเจ้าของ รถรับ-ส่ง และจัด คู่มือ ทำบัญชีรับ- จ่ายให้เสร็จภายใน เดือนมกราคม 2534 การดำเนินการ (Implement) 1. ผู้แทนบุคลากรที่มาสาย ติดต่อรถรับ-ส่ง 2. ผอ.ปจ. ทำสัญญากับเจ้า ของรถรับ-ส่ง 3. ผู้ช่วย ผอ.ปจ. (บุคลากร) ทำคู่มือ และทำบัญชีรับ- จ่ายเป็นรายเดือน 4. ดำเนินการรับ-ส่ง ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน (Evaluation) ผอ.ปจ. และ ผู้ช่วย (บุคลากร) สังเกตการทำงานประจำวัน	บุคลากรมาทำ งานทันเวลา คือ ไม่มาสาย (*เขียนให้มีข้อ ความชนิด ที่แก้ ปัญหาได้)

***วิธีแก้ปัญหา (ที่ช่วยกันหาได้)

จากษัตริย์ที่ 1 และ 2

(Method)

บุคลากรร่วมกันหารถรับ-ส่ง
 เฉพาะวันราชการโดยจ่ายเงิน
 ค่าโดยสารเป็นคู่มือรายเดือน
 โดยทำสัญญากับเจ้าของรถให้รับ-
 ส่งถึงบ้านของแต่ละคนและถึงที่
 ทำงานคือ สปจ

หลังจากที่ผู้นำกลุ่มหรือ ผู้นำทีม ได้นำให้สมาชิกระดมสติปัญญากัน ทำงานตาม
 โมเดล ไอ.พี.พี. เสร็จเรียบร้อยแล้ว ต้องให้สมาชิกในกลุ่มหรือในทีมทราบว่า ภารกิจขั้นต่อไป
 คือการนำเอา การดำเนินการ แต่ละข้อ (ตามตัวอย่างนี้ มี 4 ข้อ คือ 1) ผู้แทนบุคลากรที่มา
 สายติดต่อยานรับ-ส่ง 2) ผอ.ปจ. ทำสัญญากับเจ้าของรถรับ-ส่ง 3) ผู้ช่วย ผอ.ปจ. (บุคลากร)
 ทำคู่มือ และทำบัญชีรับ-จ่ายเป็นรายเดือน และ 4) ดำเนินการรับ-ส่ง) ไปจัดทำตาราง
 ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนดไว้ในแผนในช่องพี. (Process) (ตามตัวอย่างนี้คือ
 ให้เสร็จภายในเดือน มกราคม 2534)

แกนที่ชาร์ท

กษัตริย์ที่ 4

การดำเนินงานด้วยกิจกรรมที่ สมาชิกในกลุ่มหรือในทีม หาได้แล้วนั้น จำเป็นต้องมีการควบคุม ให้กระทำภายในระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายภายในเวลาที่ระบุไว้ คือ ภายในเดือนมกราคม 2534 ผู้นำกลุ่ม หรือผู้นำทีมต้องนำให้สมาชิกพิจารณา กิจกรรมแต่ละกิจกรรมว่า จำเป็นต้องกระทำในช่วงเวลาใด ก่อนหรือหลังกิจกรรมใด และข้อยุติ เรื่องเวลาที่จะต้องทำแต่ละกิจกรรมให้แล้วเสร็จนั้น จำเป็นต้องแสดงให้เห็นปรากฏในแกนที่ชาร์ทตามตัวอย่างข้างล่างนี้

เดือน มกราคม 2534

กิจกรรมภายใต้หัวข้อการดำเนินการ	สัปดาห์ที่ 1	สัปดาห์ที่ 2	สัปดาห์ที่ 3	สัปดาห์ที่ 4
1. ผู้แทนบุคลากรที่มาสายติดต่อรถรับส่ง				
2. ผอ.ปจ.ทำสัญญากับเจ้าของรถรับ-ส่ง				
3. ผช. ผอ.ปจ. (บุคลากร) ทำคู่มือและทำบัญชีรับจ่าย				
4. ดำเนินการรับ-ส่ง				

จากแกนที่ชาร์ท แสดงว่า ระยะเวลาในเดือน มกราคม 2534 นั้น ได้รับการพิจารณาจากสมาชิกกลุ่มหรือสมาชิกทีม ออกเป็น 4 สัปดาห์ สมาชิกกำหนดทำกิจกรรมแรก คือ ผู้แทนบุคลากรที่มาสายติดต่อรถรับ-ส่ง ภายในสัปดาห์ที่ 1 กิจกรรมที่สอง คือ ผอ.ปจ.ทำสัญญากับเจ้าของรถรับ-ส่งจัดทำในสัปดาห์ที่ 2 กิจกรรมที่สาม คือ ผช. ผอ.ปจ. (บุคลากร) ทำคู่มือ และทำบัญชีรับจ่าย จัดทำภายในสัปดาห์ที่ 3 และ กิจกรรมสุดท้าย คือ ดำเนินการรับส่งบุคลากร จัดทำตั้งแต่สัปดาห์ที่ 4 เป็นต้นไป

สรุปว่า วิธีการแก้ปัญหาในการจัดการศึกษา แบบสี่กษัตริย์ เป็นกิจกรรมที่ผู้แก้ปัญหาหน้าเอา ปัญหาแต่ละปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่เฉพาะหน้า มาพิจารณาร่วมกันภายในกลุ่มหรือภายในทีมสมาชิกองค์การ โดยให้สมาชิกแต่ละคนมีความรู้สึกรับผิดชอบว่า เป็นปัญหา ของ

เรา จำเป็นต้อง แก้โดยเรา (เราลิขิต) และ เพื่อประโยชน์สุขของเรา ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะระดมสติปัญญาเข้าแก้ปัญหาเป็นขั้นตอน สี่ขั้นตอน คือ

1. ร่วมกันพิจารณา วิธีการแก้ปัญหาหลายวิธี (Considerations of Solutions) กษัตริย์ที่ 1
2. ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาทางเลือกสำหรับแก้ปัญหา หรือพิจารณาวิธีการแก้ปัญหา (Considerations of Solutions and Criteria) กษัตริย์ที่ 2
3. จัดทำ ไอ.พี.พี. โมเดล (I.P.P. Model Formulation) กษัตริย์ที่ 3
4. จัดทำแกนต์ชาร์ทขึ้นควบคุมเวลาและกิจกรรม (Gantt Chart Sheduling Time and Activities) กษัตริย์ที่ 4

คติฐานในการแก้ปัญหการจัดการศึกษาแบบลี้กษัตริย์

การแก้ปัญหการจัดการศึกษาแบบลี้กษัตริย์ กระทำภายใต้คติฐาน ต่อไปนี้

1. สมาชิกผู้ร่วมแก้ปัญหามีได้มาแต่ร่างกายเท่านั้นเขานำความรู้มาด้วย นำความคิด มาด้วย นำประสบการณ์มาด้วย และนำอุดมการณ์มาด้วย ความเห็นเขาสำคัญมาก
2. ไม่มีวิธีแก้ปัญหาคือ เป็นวิธีที่ดีที่สุด ที่ใส่แคปซูลสำเร็จรูปไว้บริโภค แล้วหยายขาดทุกโรค ทุกเวลา และทุกสถานการณ์ จำเป็นต้องมองหาหลาย ๆ วิธีเพื่อเลือกวิธีที่ดีที่สุด
3. ฟาลิซิต หรือ พรหมลิขิตเพียงร้อยละ 50 เท่านั้นเอง เรายังลิขิตได้อีกร้อยละ 50 ผู้เป็นดาวฤกษ์ไม่จำเป็นต้องรอให้ฟาลิซิตหรือพรหมลิขิตร้อยละ 100
4. ไม่มีใครเข้าใจปัญหาของเราดีเท่ากับเรา การแก้ปัญหของเรา ต้องแก้โดยเรา และ เพื่อเรา
5. ข้อยุติของสมาชิกกลุ่ม เป็นวิธีการที่สมาชิกกลุ่มทุกคนต้องคารวะ เพราะการนำข้อยุตินั้นไปใช้ร่วมกัน สามารถหวังได้สูงว่าจะสร้างความพึงพอใจเฉลี่ยให้กับคนส่วนใหญ่ในกลุ่มได้สูง
6. วิธีการแก้ปัญหาก็กลุ่มหาได้ จะต้องเป็นวิธีที่ยังประโยชน์สุข ชนิดมหันตสุขให้กับคน ซึ่งหมายถึงคนส่วนใหญ่หรือ มหาชน
7. วิธีแก้ปัญหามิ่ว่าจะพิเศษเพียงใด ตัวมันเองไม่สามารถใช้ตัวมันเองได้ต้องมีผู้นำไปใช้ และต้องมีการควบคุมกิจกรรมและเวลาในการใช้ที่เหมาะสม
8. วิธีที่เหมาะสมที่สุดที่สมาชิกกลุ่มร่วมกันหาได้ นั้นต้อง ใช้เป็นตัวป้อนหรือ ต้นทุน (Inputs) เพื่อดำเนินการให้เกิด ผลลัพธ์ (Products or Outputs) ที่เขียน ได้อย่างเดียวว่า แก้ปัญหาที่กำลังประสบอยู่ได้
9. การแก้ปัญหาก็ใช้ตัวป้อน หรือ ต้นทุนน้อยที่สุด ประหยัดงบประมาณได้มากที่สุด จัดทำภายในเวลาน้อยที่สุด เกิดผลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้มากที่สุด และเกิดความพึงพอใจขึ้นหรือเกิดมหันตสุขขึ้นแก่มหาชนมากที่สุด ถือว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

10. วิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหาขององค์กรใดองค์กรหนึ่ง ในเวลาใดเวลาหนึ่ง และในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับข้อจำกัด และความเป็นไปได้ของทรัพยากรการบริหารขององค์กรนั้นในเวลานั้น ในสถานการณ์นั้น และภายใต้กฎข้อบังคับและนโยบายที่กำลังใช้ปฏิบัติ

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการแก้ปัญหามานagementการศึกษาแบบสัทธิ

การใช้วิธีการแก้ปัญหามานagementการศึกษา แบบสัทธิ เชื่อว่าจะเกิดผลดังนี้

1. สมาชิกในกลุ่มที่ร่วมแก้ปัญหามานagement รู้สึกภาคภูมิใจ ที่ได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหามานagement
2. สมาชิกในกลุ่มที่ร่วมแก้ปัญหามานagement รู้สึกเป็นเกียรติ ที่ได้รับความไว้วางใจให้แก้ปัญหามานagement
3. สมาชิกในกลุ่มที่ร่วมแก้ปัญหามานagement รู้สึกเป็นเจ้าของ วิธีการแก้ปัญหามานagement ที่หาได้ร่วมกัน
4. สมาชิกในกลุ่มที่ร่วมแก้ปัญหามานagement รู้สึกรักและห่วงหา วิธีการที่ร่วมกันหาได้
5. สมาชิกในกลุ่มที่ร่วมแก้ปัญหามานagement รู้สึกเต็มใจ ที่จะนำวิธีการแก้ปัญหามานagement ที่ร่วมกันหาได้เข้าสู่ภาคปฏิบัติอย่างมีแผน
6. สมาชิกในกลุ่มที่ร่วมแก้ปัญหามานagement รู้สึกพอใจที่จะร่วมมือ ในการนำแผนเข้าสู่ภาคปฏิบัติ
7. สมาชิกในกลุ่มที่ร่วมแก้ปัญหามานagement รู้สึกพร้อมที่จะเสียสละ เวลาในการร่วมดำเนินการตามแผน
8. สมาชิกในกลุ่มที่ร่วมแก้ปัญหามานagement รู้สึกไม่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดจากการแก้ปัญหามานagement
9. สมาชิกในกลุ่มที่ร่วมแก้ปัญหามานagement รู้สึกรับผิดชอบ เมื่อพบข้อผิดพลาดบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการตามแผน ไม่โทษใครคนใดคนหนึ่งเพียงคนเดียว
10. สมาชิกในกลุ่มที่ร่วมแก้ปัญหามานagement รู้สึกได้ความรู้และทักษะ ในการแก้ปัญหามานagement ร่วมกับคนอื่น ๆ นับเป็นการพัฒนาบุคลากรไปโดยปริยาย

เป็นการบริหารความรู้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

วิธีการแก้ปัญหการจัดการศึกษา แบบสี่กษัตริย์ (Problem Solving and 4-king Strategies) เกี่ยวข้องกับแนวคิด ในทฤษฎี 5 ร่วม ซึ่งมีสาระสำคัญ ๗ ประเด็น คือ

1. ร่วมคิด
2. ร่วมทำ
3. ร่วมหาวิธีการแก้ปัญหา
4. ร่วมแก้ปัญหา
5. ร่วมวางแผนดำเนินการ

คุณสมบัติของสมาชิกกลุ่มที่ร่วมแก้ปัญหา

การใช้วิธีการแก้ปัญหการจัดการศึกษา แบบ 4 กษัตริย์ จำเป็นที่สมาชิกกลุ่มหรือทีมแก้ปัญหา ต้องระดมสติปัญญาเข้าด้วยกันในแต่ละขั้นตอนของแต่ละกษัตริย์ผู้เป็นสมาชิกกลุ่มหรือทีมแก้ปัญหา ควรมีคุณสมบัติดังนี้

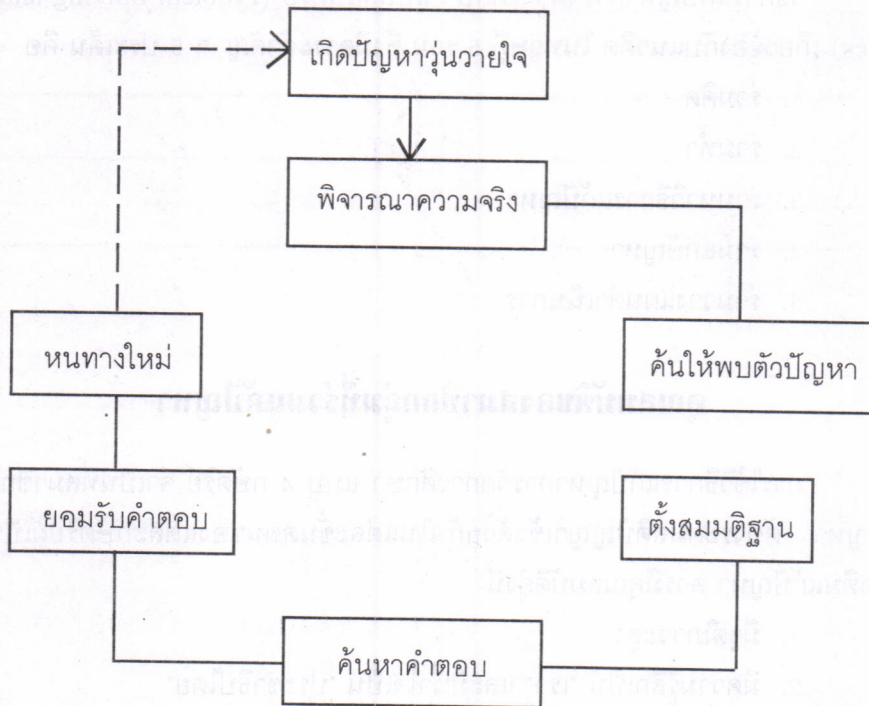
1. มีวุฒิภาวะสูง
2. มีความรู้สึกเป็น "เรา" และมีน้ำใจเป็น "ประชาธิปไตย"
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ยิ่งกว่าก้าวร้าวและขัดขวาง
4. ยอมรับ "การเปลี่ยนแปลง" และปรารถนา การเปลี่ยนแปลง
5. อุดหนุน และร่วมมือ
6. เข้าใจกระบวนการกลุ่มและไม่รบกวนบรรยากาศดีของกลุ่ม

ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ (Creativity Theory)

สาระ

ความคิดสร้างสรรค์ เป็นความคิดนอกขนาน (Divergent Thinking) ซึ่ง มีลักษณะเป็นความคิดหลายทิศหลายทาง หลายแง่ หลายมุม และกว้างไกล (Diversity) เป็นความคิดที่นำไปสู่การประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ (Discovery) เป็นความคิดที่นำไปสู่การค้นพบวิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นความคิดริเริ่ม (Originality) เป็นความคิดไหลคล่อง (Fluency) เป็นความคิดที่ยืดหยุ่น (Flexibility) เป็นความคิด ที่ละเอียดละออ (Elaborating)

โมเดล

กระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
(Creative Theory)

**เครื่องมือสำหรับสมาชิกกลุ่มหรือทีม
ใช้ปฏิบัติงานการแก้ปัญหาการศึกษาแบบสัณฐาน**

ชื่อหรือหัวข้อปัญหาที่ต้องแก้

.....

วิธีการแก้ปัญหานี้ 6 วิธี

วิธีที่ 1

.....

วิธีที่ 2

.....

วิธีที่ 3

.....

วิธีที่ 4

.....

วิธีที่ 5

.....

วิธีที่ 6

.....

สรุปผลการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของวิธีการแก้ปัญหา

วิธีที่อยู่ในความสำคัญอันดับสูงสุด

.....

.....

เกณฑ์ในการพิจารณาทางเลือกสำหรับการแก้ปัญหา

ใช้คู่กับแบบ กท.1 หน้า 12

คำอธิบายละเอียดอยู่หน้า 2-3

เกณฑ์ที่ 1 การแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้ เราทำเองได้

เกณฑ์ที่ 2 การแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้ ไม่ขัดกับนโยบายของเจ้าสังกัด

เกณฑ์ที่ 3 การแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้ ไม่ขัดกับกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ

เกณฑ์ที่ 4 การแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้ ไม่เกินข้อจำกัดของทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่ หรือที่
แน่นอนว่าจะได้รับมาใช้ทันเวลา คือ

4.1 คน

4.2 เงิน

4.3 วัสดุอุปกรณ์

4.4 เวลา

ไอ. พี. พี. โมเดล

คำชี้แจง โปรดนำทางเลือก หรือวิธีแก้ปัญหาที่ร่วมกันหาได้ และร่วมกันเรียงลำดับความสำคัญว่า มีลำดับความสำคัญสูงสุด (จากแบบ กท.1 หน้า 12) มาเป็นตัวป้อน หรือ ต้นทุนในการดำเนินการ ควบคู่กันกับตัวป้อนหรือต้นทุนอื่น ๆ (คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์)

ทางเลือกหรือวิธีการแก้ปัญหาที่นำมาเป็นตัวป้อนหรือต้นทุน

ชื่อปัญหา.....

ตัวป้อน หรือต้นทุน หรือ ไอ.	กระบวนการดำเนินงานหรือ พี.	ผลที่เกิดขึ้นหรือ พี.
(Inputs)	(Process)	(Products)

คน (Man)	การวางแผน (Plan)	แก้ปัญหาได้*
----------	------------------	--------------

เงิน (Money)	การดำเนินการ
	(Implement)

วัสดุอุปกรณ์ (Materials)

*ทางเลือกหรือวิธีการ	การประเมินผล
แก้ปัญหาที่หาได้จากแบบ	การปฏิบัติงานตามแผน
กท.1 หน้า 12	(Evaluation)
(Method)	

คำชี้แจง โปรดนำประเด็นการดำเนินงาน (Implement) ในช่อง กระบวนการดำเนินงาน หรือ P. (Process) ทุกประเด็น มาเขียนควบคุมเวลา ที่จะจัดทำให้แล้วเสร็จ แบ่งเวลาเป็นสัปดาห์/เดือน/ภาคเรียน/หรือปีการศึกษา/ตามความเหมาะสม

เวลาที่จะจัดทำให้แล้วเสร็จ เป็นสัปดาห์/เดือน/ภาคเรียน/ปี
(โปรดขีดเส้นใต้ลักษณะเวลาที่เหมาะสม)

[illegible]

(ดูตัวอย่างหน้า 6)

Blank lined paper with horizontal ruling lines.